

05.12.2018

Чому китайські компанії патентують все підряд?

Вісім років тому Китай, обігнавши Японію, вийшов на перше місце в світі по числу реєстрації національних патентів. З тих пір КНР залізно утримує першість. Так, в 2016 р. китайські винахідники оформили 1,2 млн національних патентів, в той час як американські новатори – 295 тис., Японія 260 тис., Південна Корея 163 тис. Крім того, число патентів в Китаї зростає, так в минулому році в КНР винахідникам видали 1,8 млн свідоцтв ([Глобал Експерт ЮА](#)).

На відміну від міжнародних патентів, національні оформляються набагато легше, і в Китаї, в порівнянні з іншими країнами, ці правила гранично спрощені, а плата за реєстрацію винаходу доступна.

Як повідомляє Bloomberg, в КНР є **три види патентів**:

Перший – це документи на справжні винаходи, які оформляються після ретельних перевірок, діють протягом 20 років і, як правило, мають реальну комерційну цінність.

Другий – патентування так званої корисної моделі. В цьому випадку реальних технологічних новинок вже набагато менше: в якості корисної моделі можна запатентувати, наприклад, «скрольний жест для розблокування смартфона».

Третій – патенти на дизайн різних виробів, наприклад, «інноваційна» форма пляшки з-під газованої води.

В цілому, китайські національні патенти на винаходи складають 23 % від їх загального числа, на корисні моделі – 53 %, на дизайн – 24 %. У другій і третій категоріях патенти КНР захищають ноу-хау протягом 10 років.

За видачу свідоцтва про патентування винаходу китайська влада стягує \$ 130, за реєстрацію патентів на дизайн і корисну модель – 87 \$. Крім цього, національний патент необхідно щорічно продовжувати, вносячи певну суму, яка поступово зростає. За наявною інформацією, володар китайського патенту на винахід платить щороку до \$ 1 151, тримач патенту іншої категорії – до \$288.

Однак, власники 91 % патентів на дизайн не продовжують свідоцтва після перших п'яти років. У випадку з корисними моделями після перших п'яти років від захисту патенту відмовляється 61 % власників. І лише власники патентів на винаходи – найдорожча категорія – готові продовжувати свідоцтва: тільки 37 % винахідників не бажають платити за патент через 5 років.

Великий відсоток «відмовників» обумовлений тим, що китайські патенти або являють собою дослівно скопійовані американські, або не несуть в собі ніякої цінності.

Після того, як голова КНР Сі Цзіньпін оголосив про старт реалізації програми «Зроблено в Китаї 2025», китайський бізнес як по команді почав доводити технологічну перевагу країни, і в першу чергу це виразилося в патентуванні всього підряд.

Ще одна причина низькосортних патентів – **податкові пільги і державні субсидії**. Формально, їх надають компаніям, які своїми винаходами доводять перевагу Китаю в світі високих технологій. Наприклад, в провінції Хайнань високотехнологічним компаніям належить регіональна субсидія в розмірі 500 000 юанів (\$ 72 637) на рік. Не дивно, що в гонитві за дотаціями технологічні компанії в кінцевому рахунку почали патентувати непотрібні речі.

Разом з тим, сказати, що китайські чиновники зовсім закривають на це очі, теж не можна. Так, в цьому році китайський регулятор відкликав звання «високотехнологічної компанії» (а разом з ним – і належні субсидії) у 18 підприємств.

Bloomberg відзначає, що державна підтримка, поза всяким сумнівом, має і свої плюси: держдотації, серед іншого, дозволили зміцнитися таким важливим секторам економіки Китаю, як галузі штучного інтелекту і хмарних технологій. На сьогоднішній день китайські ІТ-компанії тримають у вісім разів більше патентних заявок, пов'язаних з цими технологіями, ніж їх колеги з США. За даними консалтингової фірми Aistemos, китайський технологічний гігант Tencent має в три рази більше патентів, ніж Facebook, і в два рази більше – ніж Amazon. Також обганяє західні технологічні компанії за кількістю патентів і Alibaba.